

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Schneeweise a Martina Bobáka ve věci

žalobce: **Mgr. Predrag Kohoutek, soudní exekutor, IČO: 72073560**
se sídlem Čechova 298, Bechyně

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2021, č.j. MSP-253/2020-ODKA-SEU/23,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 28. 4. 2021, č.j. MSP-253/2020-ODKA-SEU/23, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým byla žalobci udělena výtka z důvodu, že neodročil dražbu do doby pravomocného rozhodnutí o druhé vylučovací žalobě.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobce dne 18. 1. 2019 usnesením č.j. 152 EX 77/18-99 a č.j. 152 EX 77/18-104 vydal dražební vyhlášku (dále jen „**dražební vyhláška I**“) týkající se elektronické dražby nemovitých věcí, která obsahovala, mimo jiné, výzvu k podání vylučovací žaloby. Dle čl. IX dražební vyhlášky I měl každý, kdo má právo, které dražbu nepřipouští, své právo uplatnit u Okresního soudu v Ústí nad Labem a o jeho uplatnění žalobce informovat nejpozději jeden den před zahájením dražby. Dražba byla nařízena na 21. 2. 2019 od 11:00, resp. 14:00. Na základě výše uvedeného se na Okresní soud v Ústí nad Labem vylučovací žalobou ze dne 23. 1. 2019 (dále jen „**vylučovací žaloba I**“) obrátila M. K. (dále jen „**pí. K.**“). O podání vylučovací žaloby vyrozuměla žalobce přípisem z 1. 2. 2019. Žalobce proto usneseními ze dne 21. 2. 2019, č.j. 152 EX 77/18-150 a č.j. 152 EX 77/18-152, rozhodl o odročení dražby na neurčito (dále jen „**usnesení o odročení dražby**“). Okresní soud v Ústí nad Labem následně usnesením ze dne 2. 1. 2020, č.j. 30 C 45/2019 – 61, řízení o vylučovací žalobě I zastavil pro nezaplacení soudního poplatku.
3. Žalobce poté usneseními ze dne 26. 3. 2020, č.j. 152 EX 77/18-180 a č.j. 152 EX 77/18-182 (dále jen „**dražební vyhláška II**“) rozhodl o stanovení termínu odročených dražeb na 27. 4. 2020 od 14:00, resp. 16:00. Tato dražební vyhláška již neobsahovala náležitosti dle § 336b a § 336o zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**o.s.ř.**“). Paní K. žalobce podáním ze dne 14. 4. 2020 informovala o opětovném podání vylučovací žaloby ze dne 7. 4. 2020 (dále jen „**vylučovací žaloba II**“). Dražby nařízené na 27. 4. 2020 však přesto proběhly, ale v jejich průběhu nebylo učiněno žádné podání. Žalobce následně usneseními ze dne 28. 4. 2020, č.j. 152 EX 77/18-233 a č.j. 152 EX 77/18-237 (dále jen „**dražební vyhláška III**“) stanovil termín elektronické dražby na 28. 5. 2020 od 14:00, resp. 16:00. Během této dražby byly nemovitosti vydraženy a vydražitelům byly uděleny příklepy. Proti příklepům podala pí. K. odvolání, která byla následně soudem pro nedostatek její subjektivní legitimace odmítnuta.
4. S odkazem na odbornou literaturu a judikaturu Nejvyššího soudu žalovaný uvedl, že v případě odročení prvního dražebního jednání před jeho zahájením je třeba „*opětovně nařízené dražební jednání považovat z hlediska jeho účinků stále za první dražební jednání a při jeho nařízení dodržet v zásadě stejné procesní podmínky a postupy, jako při nařízení původního dražebního jednání*“. Žalobce tedy pochybil, pokud v dražební vyhlášce II neuvedl náležitosti dle o.s.ř., včetně výzvy k podání vylučovací žaloby. Tím odepřel pí. K. právo na procesní obranu, byť ta jej i přes absenci poučení využila. Žalovaný však současně uvedl, že nelze jednoznačně uzavřít, zda byl postup žalobce excesivní v situaci, kdy povinnost uvádět i v usnesení o nařízení odročeného dražebního jednání náležitosti dle o.s.ř. není výslovně stanovena. S ohledem na tuto skutečnost žalovaný žalobce na shora popsané nedostatky dražebních vyhlášek II a III v napadeném rozhodnutí toliko upozornil a vyzval jej, aby napříště dražební vyhlášky popsané náležitosti obsahovaly.
5. Vzhledem k nezaplacení soudního poplatku se Okresní soud v Ústí nad Labem vylučovací žalobou I věcně nezabýval. Podaná vylučovací žaloba II byla obsahově shodná. Žalovaný následně citoval § 336i odst. 1 o.s.ř. a uvedl, že jestliže v době zahájení dražebního jednání má soudní exekutor za prokázané, že byla podána vylučovací žaloba, bez dalšího dražební jednání odročí do doby pravomocného skončení řízení o této žalobě. Pokud k vyloučení věci nedojde, nařídí exekutor dražební jednání znovu, přičemž opět půjde o první jednání. Dražební jednání nemusí odročit jen tehdy, jestliže z podané žaloby na první pohled plyne, že je zjevně nedůvodná, resp. bezúspěšná (jediným účelem je oddálit dražbu). K tomuto kroku je však třeba přistupovat uvážlivě. Žalovaný citoval z usnesení Nejvyššího soudu ze Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

dne 21. 3. 2018, sp. zn. 20 Cdo 3969/2017, a konstatoval, že žalobce měl zohlednit i vylučovací žalobu II, protože nemohla být na první pohled posouzena jako zjevně bezdůvodná (byla podána třetí osobou, byl v ní uveden důvod vyloučení a šlo o složitější právní posouzení náležející exekučnímu soudu). O vylučovací žalobě I nebylo rozhodováno věcně, řízení o ní tedy neskýtalo oporu pro závěr o bezdůvodnosti vylučovací žaloby II. Neobstojí ani závěr žalobce o podání vylučovací žaloby II více než rok po termínu stanoveném pro prokázání jejího podání. Také dražební vyhláška II měla obsahovat náležitosti dle o.s.ř. Vylučovací žaloba II byla podána před konáním dražeb, o čemž byl žalobce včas informován. Zákon mu nebránil, aby k jejímu podání přihlédl.

6. O vylučovací žalobě II nakonec nebylo věcně rozhodováno, protože Okresní soud v Ústí nad Labem rozhodl usnesením ze dne 1. 2. 2021 o zastavení řízení z důvodu zpětvzetí žaloby. Žalovaný v této souvislosti odkázal na usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 12. 2020, č.j. 14 Co 228/2020 – 124, a uvedl, že žalobce svým postupem, při němž došlo k vydražení předmětných nemovitostí, vyčerpал předmět řízení o vylučovací žalobě. Oba shora uvedené soudy proto shrnuly, že vylučovací žaloba II se stala zřejmě bezúspěšným uplatňováním práva, protože nemovitosti byly prodány v dražbě, usnesení o příklepu nabyla právní moci a vydražitelé k nim nabyli vlastnické právo. Dle žalovaného měl žalobce z obezřetnosti dražbu odročit do doby pravomocného rozhodnutí o vylučovací žalobě II, aby nedošlo k neoprávněnému zásahu do práv třetích osob. Protože tak žalobce neučinil, zasáhl do práv pí. K., ačkoliv měl dle § 46 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**exekuční řád**“) při exekuci dbát nejen práv účastníků řízení nýbrž i třetích osob dotčených jeho postupem. Žalovaný shledal postup žalobce v rozporu s § 336i odst. 1 o.s.ř. a § 46 odst. 1 exekučního řádu. Z tohoto důvodu mu shora uvedený nedostatek spočívající v neoprávněném provedení dražeb dle § 7a exekučního řádu vytkl.

II. Obsah žaloby

7. Žalobce namítal, že v dražební vyhlášce v souladu s § 336o odst. 2 písm. g) o.s.ř. stanovil termín prokázání podání vylučovací žaloby nejpozději do 20. 2. 2019. V této lhůtě bylo prokázáno podání vylučovací žaloby I a žalobce proto vydal usnesení o odročení dražby. Podání žádné další vylučovací žaloby nebylo žalobci ve stanovené lhůtě oznámeno ani prokázáno. Jestliže byla 14. 4. 2020 podána vylučovací žaloba II, došlo k jejímu podání více než rok po termínu stanoveném v dražební vyhlášce I. Žalobce tedy postupoval v souladu se zákonem, jestliže odročené dražby znovu neodročoval a provedl je. Na rozdíl od fyzické dražby lze u elektronické dražby stanovit termín prokázání vylučovací žaloby. Podání vylučovací žaloby I bylo prokázáno, proto byla elektronická dražba odročena. Řízení o této žalobě však bylo zastaveno. Po nařízení termínu odročené dražby podala žalobkyně obsahově totožnou vylučovací žalobu II. Již z toho bylo zcela zřejmé, že podáním vylučovacích žalob pí. K. nesledovala ochranu svých práv, ale obstruovala exekuční řízení. Opakovaně psala podněty také na exekuční soud. Exekuční soud přitom žalobci telefonicky sdělil, že do dražeb zasahovat nebude.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nerozlišuje mezi fyzickou a elektronickou dražbou. Elektronické dražby se řídí ustanovením § 336o o.s.ř., které je speciální k ustanovením upravujícím fyzické dražby. Fyzických dražeb se pak týká také judikatura, na niž odkazuje žalovaný. Její závěry lze na elektronické dražby aplikovat pouze s omezením plynoucím z §

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

336 odst. 2 o.s.ř. Pokud je stanoveno konkrétní datum prokázání podání vylučovací žaloby, nemůže k jeho posunutí dojít odročením elektronické dražby. K posunutí by mohlo dojít pouze tehdy, pokud by konkrétní datum stanoveno nebylo. V dražební vyhlášce I přitom žalobce uvedl, že podání vylučovací žaloby musí být prokázáno nejpozději *den před stanoveným dnem zahájení této (nikoliv odročené) elektronické dražby*. Termín byl tedy stanoven na 20. 2. 2019 a odročením tedy k jeho posunutí dojít nemohlo.

9. Žalobce vždy dodržuje § 46 odst. 1 exekučního řád a učinil to i v tomto případě. Vylučovací žaloba byla podána proti povinné, která není v excindačním řízení pasivně věcně legitimována a šance žalobkyně na procesní úspěch tak byla nulová. Žalobce přesto dražbu odročil. Je pouze vinou pí. K., že poskytnutý prostor nevyužila. Výtka by měla být udělována na základě zřejmého pochybení, nikoliv na základě domněnek.
10. Za nepřijatelný označil žalobce závěr, že by dražby měly být odročovány i v případě opakované excindační žaloby, protože provedení dražby by se stalo iluzorním. Prostor pro uplatnění práv nemůže být neomezený. Také vylučovací žaloba II je přitom na první pohled zjevně bezdůvodná, neboť v ní pí. K. uvedla, že převod byl pouze předstírán z důvodu krácení věřitelů. Je bizarní domáhat se soudní ochrany trestné činnosti.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný soudu ve vyjádření k žalobě navrhl, aby ji zamítl. K tvrzení žalobce, že dbal práv třetích osob, žalovaný uvedl, že vylučovací žaloba II, jejíž nezohlednění bylo pro posouzení věci stěžejní, byla podána vůči oprávněné a nebyla tedy dána překážka pro její projednání z důvodu nedostatku pasivní věcné legitimace. Postupem žalobce (vydražením nemovitostí, nabytí právní moci usnesení o příklepu a nabytí vlastnického práva) došlo k vyčerpání předmětu řízení o vylučovací žalobě II, která se tak stala zřejmě bezúspěšným uplatňováním práva a soud ji pro nedostatek žalobní legitimace odmítl. Žalobce tedy neoprávněně a nevratně zasáhl do práv pí. K. a porušil § 46 odst. 1 exekučního řádu. S ohledem na složitost věci bylo nutno postupovat zdrženlivěji a s ohledem na vylučovací žalobu II dražbu opětovně odročit, a to tím spíše, že o vylučovací žalobě I nebylo rozhodováno věcně. Žalobce neuvedl žádné konkrétní úvahy, na jejichž základě posoudil vylučovací žalobu II jako obstrukční jednání.
12. K tvrzení žalobce, že nerozlišuje mezi fyzickou a elektronickou dražbou, žalovaný uvedl, že daná námitka se pojí s upozorněním, které bylo žalobci zasláno za nedodržení náležitostí dražební vyhlášky II. Shledané pochybení však nedosahovalo intenzity drobného nedostatku ve smyslu § 7a odst. 1 exekučního řádu, pročež žalovaný žalobce na dané pochybení jen upozornil.
13. V dražební vyhlášce II žalobce neuvedl poučení týkající se podání vylučovací žaloby, a tudíž do jakého data by se měla vylučovací žaloba uplatnit. Pokud by se vycházelo z dražební vyhlášky I (tedy že k prokázání má dojít nejpozději jeden den před stanoveným dnem zahájení elektronické dražby), bylo by tímto datem 26. 4. 2020, přičemž žalobkyně podala vylučovací žalobu II dříve. Dle žalovaného tedy bylo namístě odročení dražby.

IV. Replika žalobce

14. Žalobce v replice setrval na svém procesním stanovisku a uvedl, že pokud by v dražební vyhlášce uvedl, že podání žaloby musí být prokázáno „*jeden den před konáním elektronické dražby*“, pak by v případě opakované dražby muselo dojít k posunu tohoto termínu a on by tedy pochybil. Žalobce však v dražební vyhlášce I uvedl „*jeden den před* Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

stanoveným dnem zahájení této elektronické dražby“, tedy termín byl jednoznačně stanoven na konkrétní den – 20. 2. 2019. Odročením dražby tedy k posunutí tohoto termínu nemohlo dojít. Usnesení o stanovení nového termínu elektronických dražeb by tedy nemohla nová poučení o možnosti podání vylučovací žaloby obsahovat.

V. Ústní jednání před soudem

15. Při ústním jednání před soudem setrvaly obě strany na svých procesních stanoviscích. Žalobce nad rámec v žalobě uplatněných žalobních bodů při ústním jednání uvedl, že se jednalo o exekuci prodejem zástavy, která se od běžné exekuce liší, a to jednak tím, že soudní exekutor může v rámci takové exekuce zpeněžit pouze zástavu. Nesmí tedy postihovat žádný jiný majetek. Další odlišností je pak to, že exekučním titulem je rozhodnutí o soudním prodeji zástavy. Platí přitom, že pravomocné rozhodnutí o nařízení prodeje zástavy je závazné pro každého, proti němuž působí podle jiných právních předpisů zástavní právo k této zástavě. Zatímco tedy v běžné exekuci, v případě, že třetí osoba podá excindační žalobu a v rámci řízení o ní prokáže své vlastnické právo, to vede k vyloučení daného majetku z exekuce a následně k částečnému zastavení takové exekuce, u exekuce prodejem zástavy, i pokud by třetí osoba prokázala své vlastnické právo, by tato skutečnost nemohla vést k vyloučení dané zástavy (nemovitosti) z exekuce, protože rozhodnutí o jejím nařízení působí vůči všem. Žalobce zopakoval, že nerozumí tomu, proč mu byla výtka udělena.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a shledal, že žaloba není důvodná.
17. Soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:
18. Podle § 7a odst. 1 exekučního řádu *drobné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti exekutorského kandidáta (dále jen „kandidát“) nebo exekutorského koncipienta (dále jen „koncipient“) nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkne.*
19. Podle § 336i odst. 1 o.s.ř. bylo-li zjištěno, že byla podána žaloba na vyloučení prodávané nemovité věci z výkonu rozhodnutí (§ 267), soud dražební jednání odročí až do pravomocného rozhodnutí o žalobě.
20. Podle § 336o odst. 1 o.s.ř. dražbu lze provést i elektronicky s využitím internetu.
21. Podle § 336o odst. 2 o.s.ř. v dražební vyhlášce soud stanoví
- a) způsob registrace dražitelů a způsob, jakým jsou dražitelé povinni sdělit svoje jméno, příjmení, bydliště, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození,
 - b) způsob informování o postupu při dražbě nebo odkaz na internetové stránky, na kterých je tento postup zveřejněn,
 - c) adresu internetové stránky, na které se dražba bude konat a kde může veřejnost dražbu sledovat,
 - d) datum a čas zahájení a ukončení dražby, během kterého lze zvyšovat podání,
 - e) termín, do kterého vydražitel musí sdělit, zda bude nejvyšší podání platit úvěrem se zřízením zástavního práva k vydražené nemovité věci,
 - f) termín přihlášení pohledávek,
 - g) termín prokázání podání vylučovací žaloby,
 - h) termín uplatnění předkupního práva nebo výhrady zpětné koupě a způsob sdělení rozhodnutí, zda jsou předkupní právo nebo výhrada zpětné koupě prokázány.
22. Podle § 336o odst. 4 o.s.ř. pro dražbu provedenou elektronicky platí obdobně ustanovení § 336b až 336n.
23. Soud na úvod poznamenává, že v minulosti nebyla zjevná povaha výtky podle § 7a exekučního řádu. Tuto nejistotu odstranil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 7. 2018, čj. 9 As 79/2016-41 (č. 3779/2018 Sb. NSS), v němž uvedl, že: *„[v]ýtka podle § 30 odst. 3 zákona státním zastupitelství, ve znění účinném od 1. 3. 2002, je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Soudní ochrana proti této výtce proto musí být poskytnuta formou žaloby proti tomuto rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s. Na ukládání výtky se použijí pouze základní zásady činnosti správních orgánů podle § 2 až 8 správního řádu. Povahu výtky je za stávající právní úpravy nutno vykládat shodně pro státní zástupce, soudce, notáře i soudní exekutory“. Z citované pasáže usnesení rozšířeného senátu tedy lze dovodit, že také rozhodnutí o udělení výtky soudnímu exekutorovi je rozhodnutím ve smyslu § 65 a násl. s.ř.s., proti němuž se lze bránit správní správná žalobou.*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

24. Písemná výtka je dle shora citovaného ustanovení exekutorům udělována v případech drobných nedostatků a poklesků v chování nedosahujících znaků kárného deliktu dle § 116 exekučního řádu. Dle odborné literatury lze za drobné nedostatky a poklesky považovat „běžné, zpravidla pracovní nedostatky, vyplývající spíše z nedůslednosti, nedostatečné organizace vlastní práce nebo z určité pracovní improvizace, která je poznamenaná nesoustředěnou činností vykazující občasné nedostatky v pravidelnosti, rychlosti a pečlivosti při vyřizování věci. Může se jednat o drobné poklesky v jednání a chování překračující sice míru běžné neslušnosti, jež však neohrožují důvěru v činnost exekutora ani nesnižuje vážnost a důstojnost exekutora“. Je tedy zjevné, že podmínkou pro udělení výtky ze strany dohledového orgánu je existence nedostatku v činnosti soudního exekutora. Může se přitom jednat o nedostatek méně závažné povahy, než který by případně představoval kárné provinění.
25. Soud dále konstatuje, že výtka, která je předmětem přezkumu v řízení o této žalobě, byla žalobci udělena za **neodložení dražby poté, co se dozvěděl o podání vylučovací žaloby II.** Napadené rozhodnutí je tedy předmětem soudního přezkumu pouze v této části, protože jen tato část je rozhodnutím ve smyslu § 65 a násl. s.ř.s. Upozornění žalovaného, týkající se obsahu dražebních vyhlásek, které bylo taktéž obsaženo v napadeném rozhodnutí, se žádným způsobem veřejných subjektivních práv žalobce nedotýkalo, neboť se jednalo o neformální sdělení, z něhož pro žalobce nevyplývaly žádné povinnosti, ani se nijak jinak nedotklo jeho právní sféry.
26. Soud se tedy zabýval tím, zda lze neodložení dražby v situaci, kdy bylo žalobci známo, že je podána vylučovací žaloba II, považovat za byť i jen drobný nedostatek v exekuční činnosti.
27. Nejvyšší soud se obdobnou situací zabýval v usnesení ze dne 5. 10. 2021, sp. zn. 20 Cdo 2369/2021, v němž uvedl, že „již v usnesení ze dne 16. 10. 2019, sp. zn. 20 Cdo 2740/2019, uzavřel, že soudní exekutor smí zhodnotit vylučovací žalobu podanou za účelem vyloučení postižených věcí z exekuce jako zjevně bezúspěšnou, pakliže by její podání představovalo jen neopodstatněné a účelové průtahy provedení exekuce, a z tohoto důvodu nepostupovat doslovně podle ustanovení § 336i o. s. ř., a dražební jednání neodročovat, a to ať v rovině obecné (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. března 2004, sp. zn. 20 Cdo 689/2003, uveřejněné pod číslem 49/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Ústavního soudu ze dne 15. září 2011, sp. zn. III. ÚS 2127/11) či konkrétněji ve vztahu k exekuci věcí movitých (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. června 2009, sp. zn. 25 Cdo 2573/2007). Ze striktní dikce ustanovení § 336i o. s. ř. totiž nelze pro všechny případy dovozovat, že podání vylučovací žaloby je už samo o sobě způsobilé – automaticky a bez dalšího – přivodit odročení dražebního jednání, nýbrž musí jít právě o takovou žalobu, s níž se pojí alespoň minimální předpoklad úspěchu; naopak o zjevně neopodstatněnou vylučovací žalobu, která z postupu předvídaného ustanovením § 336i o. s. ř. představuje ospravedlnitelné vybočení, půjde například tehdy, bude-li podána někým, kdo k jejímu podání není objektivně věcně legitimován (typicky přímo povinný), anebo tehdy, je-li tvrzen důvod, který objektivně, na první pohled, vést k vyloučení majetku z exekuce nemůže (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 15. září 2011, sp. zn. III. ÚS 2127/11), anebo v případě, že žádný důvod takového vyloučení věci v žalobě uveden vůbec není (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. března 2018, sp. zn. 20 Cdo 3969/2017)“.
28. V citovaném usnesení se přitom Nejvyšší soud zabýval situací, kdy povinný k žádosti o odročení dražby nepřipojil vylučovací žalobu, již se dovolával a to ani poté, co byl na tuto skutečnost soudním exekutorem upozorněn. Až k odvolání přiložená vylučovací žaloba byla navíc podána matkou povinného, která v ní bez jakéhokoliv skutkového podkladu Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

vyjádřila své přesvědčení o tom, že je výlučnou vlastnící předmětných nemovitých věcí, což hodlala prokázat svou účastnickou výpovědí a výpověďmi povinných.

29. Ze správního spisu je nepochybné, že v posuzované věci byla vylučovací žaloba II podána pí. K., která je manželkou syna povinné. V obou vylučovacích žalobách přitom pí. K. tvrdila, že její manžel se svou maminkou smluvil, že na ni formou darovací smlouvy „na oko“ převedou vlastnická práva k budovám ve společném jmění manželů, aby je ochránili před věřiteli, a po skončení oddlužení jim budou předmětné nemovitosti převedeny zpět. Dále pí. K. v obou vylučovacích žalobách tvrdila, že darovací smlouvu považuje za neplatnou, protože ji neuzavřela o své svobodné vůli, ale po nátlaku ze strany manžela, který ji přesvědčoval, že tím dům ochrání před věřiteli. Smlouvu dále považovala za neplatnou pro nedostatek vážně projevené vůle její, jejího manžela i jeho matky, protože všichni byli srozuměni s tím, že převod nemovitosti byl předstírán. Smlouva byla neplatná také z důvodu rozporu s dobrými mravy, neboť pí. K. byla na jejím základě připravena o značný majetek. Matka manžela pí. K. věděla, proč jí byly nemovitosti darovány a po skončení insolvenčního řízení je měla převést zpět. Bývalý manžel pí. K. se smluvil s oprávněnou R. H. (sestrou jeho současné partnerky), že uplatňováním nadsazené pohledávky získá větší část z výtěžku zpeněžení a vzhledem k vyvolávací ceně obou domů na pí. K. pravděpodobně nezůstane žádný přebytek, protože ke dni podání vylučovací žaloby II nedošlo k rozdělení zaniklého společného jmění manželů. Následně pí. K. popsala svou rodinnou situaci a uvedla, že by se jí zbytek z kupní ceny „opravu hodil“.
30. Soud konstatuje, že sice skutečně byla naplněna podmínka, že vylučovací žalobu podala třetí osoba proti oprávněné, tato skutečnost však sama o sobě nemůže být dostatečná pro vyloučení možnosti konat dražbu. I žalovaným citovaná judikatura Nejvyššího soudu obsahuje další podmínky, při jejich naplnění lze dražbu i přes podanou vylučovací žalobu provést. Jestliže žalobce dospěl na základě vlastního posouzení obsahu podané vylučovací žaloby k závěru, že jsou naplněny podmínky vyjádřené v judikatuře Nejvyššího soudu pro to, aby i za této situace byla dražba konána, jedná se o jeho právní názor vyjádřený v rámci jeho pravomoci. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu v kárných věcech, která je aplikovatelná jak ve věcech soudců, tak také ve věcech státních zástupců a exekutorů, je postavena na premise, že pouze za určitý právní názor by soudci, resp. státní zástupci a exekutoři neměli být trestáni. Jak konstatoval například v Nejvyšší správní soud jako soud kárný v rozhodnutí ze dne 20. 6. 2013, č.j. 16 Kss 2/2013 – 134: *„[n]ezákonný postu či vydání nezákonného rozhodnutí, odůvodněné jiným právním názorem, proto může představovat důvod pro zahájení kárného řízení s příslušným soudcem v zásadě jen tehdy, pokud je z okolností případu patrné, že buď (1.) bylo porušeno jednoznačné znění aplikované právní normy, anebo (2.) nebylo respektováno zrušovací rozhodnutí výše postaveného soudu v konkrétní věci či (3.) existuje jednotná a ustálená judikatura nejvyšších soudů, kterou daný soudce odmítl akceptovat bez toho, aby svůj odlišný právní názor podepřel komplexní, racionální a transparentní konkurující argumentací“*. Uvedenou judikaturu pak Nejvyšší správní soud jako soud kárný shrnul v rozhodnutí ze dne 20. 2. 2019, č.j. 12 Ksz 11/2018 – 35, tak, že *„kárně postihnout lze pouze za excesivní právní výklad, tedy právní názor nehajitelný“*. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani žalovaným uvedený rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2018, sp. zn. 20 Cdo 3969/2017 či usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. I. ÚS 2009/18.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

31. V posuzované věci však podle soudu postup žalobce, který postupoval v intencích judikatury Nejvyššího soudu a na základě svého posouzení zaujal právní názor, že je možno dražbu provést i přes podanou vylučovací žalobu II, protože byly naplněny podmínky stanovené Nejvyšším soudem (v žalobě žalobce poukázal na nezaplacení soudního poplatku za vylučovací žalobu I ze strany pí. K. a její nepoctivé či přímo protiprávní jednání zmiňované v textu vylučovací žaloby II, s tím, že se nelze domáhat soudní ochrany protiprávního jednání), nenaplnil podmínky shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalobcem vyjádřený právní názor nelze označit za excesivní právní výklad, tedy nehajitelný právní názor, ve smyslu kárné judikatury. Soud si je sice vědom, že jím citovaná judikatura se týká kárných provinění, nikoliv institutu výtky, je však přesvědčen, že za právní výklad, který není excesivní, nelze uložit ani „opatření“ ve formě výtky. Je totiž nutno respektovat základní premisu, že za odlišný právní názor, který je hájitelný, by nikdo neměl být trestán.
32. Ze strany žalobce tedy nedošlo neodročením dražby na základě podané vylučovací žaloby II s ohledem na jeho vyjádřený právní názor k pochybení. Nešlo tedy ani o drobný nedostatek v jeho exekuční činnosti ve smyslu § 7a exekučního řádu a výtky mu tudíž byla uložena v rozporu se zákonem.
33. Závěrem soud konstatuje, že nemohl s ohledem na § 73 odst. 2 s.ř.s. přihlédnout k tvrzením žalobce o rozdílech mezi dražbou prodejem nemovité věci a prodejem zástavy, uplatněné při ústním jednání. Tato námitka byla vznesena až dlouho po uplynutí lhůty k podání žaloby. V žalobě, ani v podané replice přitom žalobce takovouto námitku nevznesl a nejednalo se tedy o pouhé upřesnění či doplnění žalobní argumentace, ale zjevně se jednalo o nově uplatněný žalobní bod, a to po uplynutí lhůty k podání žaloby. Vzhledem k nepřipustnosti rozšiřování žalobních bodů po uplynutí lhůty pro podání žaloby tedy nebylo možno daný žalobní bod zohlednit.

VII. Závěr a náklady řízení

34. Na základě shora tedy soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto prvním výrokem rozsudku podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaný s ohledem na výše vyslovený právní názor soudu znovu posoudí, zda byly splněny zákonem stanovené podmínky pro udělení výtky, přičemž bude vázán shora vysloveným závazným právním názorem, že žalobce nelze výtkou potrestat za odlišný právní názor.
35. Žalobce měl ve věci z procesního hlediska úspěch. Soud proto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobci druhým výrokem rozsudku přiznal právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení, které spočívají toliko v zaplaceném soudním poplatku za podanou žalobu (3 000 Kč), jelikož žalobce nebyl právně zastoupen. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v uvedené výši, a to ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. září 2023

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.